

3. Cvičení z MA III. (17.10.07)

Jak se definuje otevřená, uzavřená množina? Co je vnitřní a vnější, co hraniční, limitní a izolovaný bod? Co je hranice, uzávěr, vnitřek množiny? Co je kompaktní množina?

Rozcvička:

- (a) Ukažte, že koule $B(a, r) = \{x \in R^n; \rho(a, x) < r\}$ je otevřená množina. Platí to pro diskrétní metriku?
Ukažte, že $\bar{B}(a, r) = \{x \in R^n; \rho(a, x) \leq r\}$ je uzavřená.
- (b) Ukažte, že každá konečná podmnožina v (obecném) metrickém prostoru (M, ρ) je uzavřená.
- (c) Jaké jsou otevřené množiny X v (obecném) metrickém prostoru (M, ρ) , jehož každý bod je izolovaný (jako bod M)?

1. Zkoumejte následující množiny (otevřenost, uzavřenost, vnitřek, hranice, uzávěr, omezenost, kompaktnost) :

- (a) Mějme metrický prostor (N, ρ') , kde $N = (0, 1) \cup (2, 3)$, ρ' metrika indukovaná z eukleid. prostoru R .
Zkoumejte množiny $X_1 = (0, 1)$, $X_2 = (2, 3)$ v (N, ρ') .

V následujících příkladech uvažujeme množiny X v eukleid. prostoru (R^n, ρ_2) :

- (b) $\{[x, y] \in R^2; y > x^2, x^2 + y^2 < 2\}$
- (c) $\{[x, y] \in R^2; y \geq x^2\} \cup \{[0, -1]\}$
- (d) $\{[x, y] \in R^2; 1 \leq x < 2, 1 \leq y < 2\}$
- (e) $\{[x, y] \in R^2; |\frac{y-1}{x}| \leq 1\}$
- (f) $\{[\frac{1}{n}, \frac{1}{m}] \in R^2; n, m \in N\}$
- (g) $\{[x, y] \in R^2; \frac{4-4x^2-y^2}{4y} \geq 0\}$
- (h) $\{[3 \cos t + \cos 3t, 3 \sin t - \sin 3t] \in R^2; t \in \langle 0, 2\pi \rangle\}$
- (i) $\{[x, y, z] \in R^3; 1 < x^3 + y^3 + z^3 \leq 2, x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0\}$

2. Rozhodněte, zda jsou následující množiny omezené:

- (a) $\{[x, y] \in R^3; 2 \leq xyz \leq 4\}$
- (b) $\{[x, y] \in R^3; x + y + z = 5, xy + yz + xz = 8\}$

- (c) $\{[x, y] \in R^2; x^3 + y^3 - 2xy = 0, x \geq 0, y \geq 0\}$
 tip: příslušný kvadrant lze vyjádřit jako $\{[r \cdot \cos \alpha, r \cdot \sin \alpha]; r \geq 0, \alpha \in \langle 0; \frac{\pi}{2} \rangle\}$

3. Zkoumejte následující množiny M – jsou tyto množiny otevřené či uzavřené?

- (a) $\forall k \in N : M_k = \{[x, y] \in R^2; x^2 + y^2 < (1 + \frac{1}{k})^2\}$
 Určete množinu $M = \bigcap_{k=1}^{\infty} M_k$. Je tato množina otevřená či uzavřená?
- (b) $\forall k \in N : M_k = \{[x, y] \in R^2; x^2 + y^2 \leq (1 - \frac{1}{k})^2\}$
 Určete množinu $M = \bigcup_{k=1}^{\infty} M_k$. Je tato množina otevřená či uzavřená?

4. Zjistěte, čemu se rovná uzávěr následujících množin X :

- (a) Q v R s metrikou indukovanou z obvyklé metriky na R
- (b) N v R s metrikou indukovanou z obvyklé metriky na R
- (c) $\{f \in C(\langle 0, 1 \rangle); f \text{ po částech lineární}\}$ v $C(\langle 0, 1 \rangle)$ se supremovou metrikou
- (d) $\{f \in C(\langle 0, 1 \rangle); \forall x, y \in \langle 0, 1 \rangle : |f(x) - f(y)| \leq |x - y|\}$ v $C(\langle 0, 1 \rangle)$
 se supremovou metrikou

Dů. Určete vzdálenost bodu $[-5, -1]$ od množin $M_1 = \{[x, y] \in R^2; y = x^2\}$
 a $M_2 = \{[x, y] \in R^2; y > x^2\}$.

(vzdálenost: $\rho(a, M) := \inf\{\rho(a, x); x \in M\}$ pro $a \in R^n, M \subset R^n$)

Řešení:

c. Otevřené jsou všechny podmnožiny M .

1a. X_1 otevřená i uzavřená, $\text{Int } X_1 = X_1$, vnější body $\text{Ext } X_1 = (2, 3)$, hranice $\text{Hr } X_1 = \emptyset$; X_2 otevřená, ne uzavřená, $\text{Int } X_2 = X_2$, vnější body $\text{Ext } X_2 = (0, 1)$, hranice $\text{Hr } X_2 = \{3\}$

1b. X otevřená, $\text{Hr } X = \{[x, y] ; x^2 = y, -1 \leq x \leq 1\} \cup \{[x, y] ; x^2 + y^2 = 2, -1 \leq x \leq 1\}$, uzávěr $\bar{X} = \{[x, y] \in R^2 ; y \geq x^2, x^2 + y^2 \leq 2\}$, omezená

1c. X uzavřená, $\text{Hr } X = \{[x, y] ; x^2 = y, x \in R\} \cup \{-1, 0\}$, $\bar{X} = X$, $\text{Int } X = \{[x, y] ; x^2 < y, x \in R\}$, neomezená

1d. X není ot., není uz., $\text{Hr } X = \{[x, 1] ; 1 \leq x \leq 2\} \cup \{[x, 2] ; 1 \leq x \leq 2\} \cup \{[1, y] ; 1 \leq y \leq 2\} \cup \{[2, y] ; 1 \leq y \leq 2\}$, $\bar{X} = \{[x, y] \in R^2 ; 1 \leq x \leq 2, 1 \leq y \leq 2\}$, $\text{Int } X = \{[x, y] \in R^2 ; 1 < x < 2, 1 < y < 2\}$, omezená

1e. X není ot., není uz., $\text{Hr } X = \{[x, y] ; y = -x + 1\} \cup \{[x, y] ; y = x + 1\}$, $\bar{X} = X \cup \{[0, 1]\}$, $\text{Int } X = \{[x, y] \in R^2 ; |\frac{y-1}{x}| < 1\}$, není omezená

1f. X není ot., není uz., $\text{Hr } X = X \cup \{[0, \frac{1}{m}]\} \cup \{[\frac{1}{n}, 0]\} \cup \{[0, 0]\}$, $\bar{X} = \text{Hr } X$, $\text{Int } X = \emptyset$, omezená

1g. X není ot., není uz., $\text{Hr } X = \{[x, y] \in R^2 ; \frac{4-4x^2-y^2}{4y} = 0 \cup \{[x, 0]\}$, $\bar{X} = X \cup \{[x, 0]\}$, $\text{Int } X = \{[x, y] \in R^2 ; \frac{4-4x^2-y^2}{4y} > 0\}$, není omezená

1h. X uzavřená (uz. křivka), $\text{Hr } X = X = \bar{X}$, $\text{Int } X = \emptyset$, omezená

1i. X není ot., není uz., $\text{Hr } X$... místo některé z nerovností platí rovnost, $\bar{X} = \{[x, y, z] \in R^3 ; 1 \leq x^3 + y^3 + z^3 \leq 2, x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0\}$, $\text{Int } X = \{[x, y, z] \in R^3 ; 1 < x^3 + y^3 + z^3 < 2, x > 0, y > 0, z > 0\}$, omezená

2a. X není omezená, např. $[n, \frac{1}{n}, 2]$, **2b.** X omezená, $X \subset B([0, 0, 0], \sqrt{3})$, **2c.** X omezená, obraz kompaktního intervalu při spojitém zobrazení

3a. M uzavřená, **3b.** M otevřená

4a. $\bar{Q} = R$, **4b.** $\bar{N} = N$, **4c.** $\bar{X} = C((0, 1))$ (Weierstrass), **4d.** $\bar{X} = X$